

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Şayı : 13618

Tarih : 26-08-2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-8-2025	Esas No: 2/3270

T B M M KANUNLAR Vİİ KÄRÄRLÄR BSK.LİGİ
27 . Ağustos 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
27 Ağustos 2025
No: 1689063

GENEL GEREKÇE

15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimi sonrasında, Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) ile on binlerce kamu görevlisi kamu hizmetinden çıkarılmış, bu süreçte kamu görevinden ihraç edilen bireylerin sosyal güvenlik haklarında önemli belirsizlikler ortaya çıkmıştır. Özellikle **emekli ikramiyesi** konusunda yaşanan uygulama farklılıkları, hizmet birleştirmesi yoluyla emekli olan kamu görevlilerini mağdur eden bir hukuki eşitsizlik yaratmıştır.

Kamu görevinden KHK ile çıkarılan kişilerden bir bölümü, hizmet sürelerinin tamamını 5434 sayılı Kanun kapsamında geçirmiş olmaları nedeniyle emekli ikramiyesi alabilirken, diğer bir bölümü — yalnızca kısa bir dönem başka sosyal güvenlik kurumlarında hizmetleri bulunduğu ve **hizmet birleştirmesi** yaptığı için — bu haktan mahrum bırakılmıştır. Mevzuattaki bu ayrım, hizmetlerinin büyük bir kısmını kamuda geçiren bireylerin sadece birkaç yıl farklı bir statüde çalışmış olması nedeniyle, emekli ikramiyesi gibi müktesep bir hakka erişimini engellemiş ve **eşitlik ilkesine aykırı** bir durum yaratmıştır.

Anayasa Mahkemesi, 25.02.2025 tarihli ve 2019/41241 başvuru numaralı kararında bu durumu ayrıntılı şekilde incelemiş ve **Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı ile 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine** karar vermiştir. Mahkeme, kamuda geçen uzun yılların sonucunda kazanılan emekli ikramiyesi hakkının yalnızca hizmet birleştirmesi yapıldığı gerekçesiyle tamamen reddedilmesini “**orantısız külfet**” ve “**ayrımcı uygulama**” olarak nitelendirmiştir. Mahkeme ayrıca, ihlalin kaynağının 5434 sayılı Kanun'un 89. maddesinin ikinci fıkrasındaki kıdem tazminatına ilişkin koşuldan kaynaklandığını açıkça belirtmiştir.

Bu bağlamda, **AYM kararı doğrultusunda**, hizmet birleştirmesi yaparak emekliliğe hak kazanan kamu görevlilerinin de emekli ikramiyesi alabilmesinin önünü açmak, yalnızca adalet ve hakkaniyet ilkesinin değil, aynı zamanda hukukun üstünlüğü ilkesinin de gereğidir. Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararında, kamu hizmetinde geçen sürelerle karşılık biriken sosyal güvenlik primlerinin karşılıksız kalamayacağı açıkça vurgulanmış; aynı hukuki statüde yer alan kişilere farklı muamele yapılmasının **anayasal denetimden geçemeyeceği** belirtilmiştir.

Bu gerekçelerle; 5434 sayılı Kanun'un 89. maddesinde yer alan ve **kıdem tazminatına hak kazanma şartını emekli ikramiyesi ödemesi için ön koşul haline getiren** düzenlemenin kaldırılması, hem Anayasa Mahkemesi kararının hayata geçirilmesi hem de sosyal güvenlik

hukukunda eşitlik ve mülkiyet hakkı temelinde yaşanan çarpıklığın giderilmesi açısından elzemdir.

Bu değişiklikle birlikte, **hizmet birleştirmesi nedeniyle bugüne dek emekli ikramiyesi alamayan KHK'lı kamu görevlileri** de diğer emsalleriyle eşit haklara sahip olacak; sosyal güvenlik sistemine duyulan güven artacak; idarenin mahkemelerce sürekli haksız bulunmasının doğurduğu kamu zararının da önüne geçilecektir. Ayrıca, idari istikrar, normlar hiyerarşisine uygunluk ve sosyal devlet ilkesi gereği, bu düzenleme ile Anayasa Mahkemesi kararının gereği yerine getirilmiş olacaktır.

Bu amaçlarla söz konusu “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 89. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve emekli ikramiyesi ödenebilmesi için kamu görevinden çıkarılmanın 1475 sayılı İş Kanunu'nun 14. maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olmasını zorunlu kılan hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.